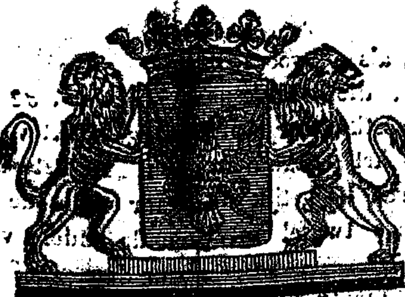
N°. 130. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag 17 Augustus.

De conclusie van den heer DE BORDES, *procureur-generaal bij den Hoogen Raad.*

(*Zie No. 129.*)

[illegible] trachtte de procureur-generaal te betoogen, dat de schijnbare [illegible] omtrent de zaak of daad moet geacht worden gelijk te staan met [illegible] verzekering, en dat dit vooral hier toepassing moet vinden.

Met allen eerbied voor de *cogitation* des heeren DE BORDES, zouden wij meenen, dat dit juist hier vooral van geene toepassing is.

Het is namelijk eene uitgemaakte zaak, het is *in judicio* bewezen, dat een brief, *in behoorlijken staat* op het postkantoor te Leiden bezorgd, in onbehoorlijken staat te Elburg is overgeleverd. Zich daarop grondende kon de schrijver van het geïncrimineerde artikel in gemoede zeggen: het *schijnt* te blijken dat er soms brieven worden geopend; maar hij kan niet zeggen *het blijkt*; want het was hem niet met zekerheid gebleken; want hij was er geen getuige van geweest; hij kon er geen stellige bewijzen van leveren. En deze consideratiën zijn niet alle subjectief, zij zijn tevens objectief; want iedereen, die het artikel las, begreep er dit uit; iedereen begreep dat er slechts van *schijnbare* niet van *stellige* brievenopening werd gesproken; zoodat hetgeen men van den schrijver des artikels vorderen kon, was, niet bewijzen dat er werkelijk brieven geopend waren, maar slechts bewijzen dat er *wezenlijk schijn* van bestond.

Deed hij dit niet, dan zou hij de verachting des publieks en de straf des regters hebben verdiend.

Want de ambtenaren van het Leidsche postkantoor waren ten volle geregtigd om te zeggen: Het is niet genoeg, dat er, volgens uwe meening, *schijn* bestaat van brievenopening; gij moet de redenen, die gij daarvoor hebt, mede te deelen; gij beschuldigt van *schijn*; gij moet den *schijn bewijzen*. Want om met regt van eenen ongunstigen schijn te spreken, moet er althans iets gebeurd zijn hetwelk de posterij bezwaart.

Zoo heeft de courant — dit kan zij plegtig verklaren — het van begin af aan begrepen. Zij oordeelde, dat het toegezonden artikel eene blaam wierp op het postkantoor; eene blaam onstrafbaar in regten, want er werd geene daad aan een *bepaald persoon ten laste gelegd*; doch eene blaam [illegible] in de publieke opinie, indien men er geene redenen voor aanvoeren [illegible]. Ware nu het artikel van onbekender hand ingezonden, zoo zou het [illegible] niet geplaatst zijn; [illegible] kwam, hield de courant zich overtuigd dat de inzender er goede redenen voor hebben zou. [illegible] dit was voor [illegible] zeer veel belang; want werden er geene redenen bijgebragt, dan moest de courant óf den schrijver noemen óf de blaam der publieke opinie op zich nemen. Dit laatste zou zij nooit hebben gedaan.

Nimmer zou zij eene ongegronde betichting, — des te lager en verachtelijker als die in haar oog onstrafbaar is in regten, — hoedanige het geïncrimineerde artikel behelzen zou indien er geene gronden voor aanwezig waren geweest, op zich hebben genomen. Er werd gevolgelijk terstond, als er kwestie van vervolging was, aan den inzender gemeld: dat de uitgever de geregtelijke vervolging op zich nemen zou, *mits* er *bewijzen* van den schijn werden geleverd.

Bewijzen te vragen dat er brieven werkelijk geopend werden, geregtelijke bewijzen daarvan, namelijk een vonnis of eene autentieke acte, dit kwam bij de courant niet op; zoodanige bewijzen begreep zij zeer wel dat de schrijver niet hebben zou; want dan zou hij niet hebben gesproken van schijn, dan ware de uitdrukking *het schijnt te blijken* ongerijmd; en juist omdat die uitdrukking alsdan ongerijmd zijn zou, moest iedereen bij het lezen des artikels terstond opmaken, dat de schrijver geene *stellige bewijzen* had, dat hij *erkende* die niet te hebben, zoodat er dus geene *stellige beschuldiging* geene *imputatie* gedaan werd.

»De schrijver van het artikel — zegt de procureur-generaal — had moeten bewijzen, dat de brieven geopend werden; dit bewijs niet leverende, volgde daaruit, dat hij niet uit liefde voor de waarheid, maar uit haat en vijandschap had geschreven."

Na hetgeen wij boven zeiden, zal, vertrouwen wij, iedereen inzien, dat de stelling van den procureur-generaal onjuist is; de schrijver moest niet bewijzen *dat de brieven geopend werden;* maar slechts *dat het scheen te blijken*, en dan admitteren wij de conclusie van den H. E. A. heer: »dit bewijs niet leverende, enz. Anders zou ook de conclusie onjuist wezen; want als men iets, hetwelk men geschreven heeft, niet geregtelijk bewijzen kan, volgt daaruit nog geenszins, dat men uit haat of vijandschap schreef; [illegible] men wil, ja; maar uit haat of vijandschap evenmin als hij, die, bij eenen gepleegden diefstal, een voorbijgaand persoon voor den dief houdende en daarop zeggende: »ziedaar de dief," [illegible] kan worden uit haat of vijandschap te hebben gesproken.

Maar daar de procureur-generaal nu ook haat of vijandschap in de zaak wil mengen, die hier van wege den schrijver waarlijk in het hersenschimmige vallen zou, naardien dan die haat of vijandschap tegen al de ambtenaren en bedienden des postkantoors zou moeten bestaan, — daar de procureur-generaal dan volstrekt haat of vijandschap in de zaak gemengd zien wil, zoo overwege men eens of er *van de andere zijde* niet uit haat of vijandschap is gehandeld.

Wat ware natuurlijker geweest dan dat de directeur van het Leidsche postkantoor, het bewuste artikel lezende, en zich onschuldig gevoelende, terstond aan den uitgever der courant ophelderingen had gevraagd, niet alleen voor zich, om de zaak te kunnen onderzoeken, maar ook voor het publiek, om de onschuldigen van den *schijn* eener verachtelijke brievenopening te zuiveren?

Zoodanige handelwijze, — die wij stellig hadden verwacht, — ware de natuurlijkste, de edelste, de doelmatigste geweest.

Immers, een der ondergeschikte ambtenaren kon brieven hebben geopend; criminele vonnissen hebben herhaaldelijk geconstateerd, dat ambtenaren aan de postkantooren soms brieven openden en van hunne geldswaarde beroofden; het kon dus ook thans geschied zijn, er kon althans schijn van bestaan, die een conscientieuse directeur moest begeeren te onderzoeken.

Poogt nu de directeur van het Leidsche postkantoor dit te doen? vraagt hij den uitgever naar de redenen van het artikel? sommeert hij hem des noods, die openlijk bekend te maken? Neen, volstrekt niet. Niets hoegenaamd verneemt de uitgever van zijnentwege; niets hoegenaamd, dan dat er, waarschijnlijk van wege den directeur, in de *Leidsche Courant* en daarna in andere dagbladen een berigt verschijnt, volgens hetwelk men verneemt dat de directeur geregtelijke vervolgingen tegen het lasterlijk artikel instellen wil, dat is, van den uitgever der *Arnhemsche Courant* wil vorderen *geregtelijke bewijzen*, een vonnis of eene autentieke acte, waardoor het openen van brieven zou zijn geconstateerd.

Is dit het middel om *mogelijke* misbruiken of misdrijven aan zijn kantoor tegen te gaan?

Is dit het middel om het kantoor voor het publiek te zuiveren? en *zuiveren* moest zich dat kantoor; want, gelijk herhaaldelijk gezegd is, er was een brief in behoorlijken staat, gesloten, aan het Leidsche postkantoor vertrouwd, in onbehoorlijken staat, open, te Elburg afgeleverd.

Is het voor het publiek bewezen, dat er op het Leidsche postkantoor nooit brieven worden geopend, nooit [illegible] geopend, omdat men tot bewijs daarvan geen [illegible] of *autentieke acte* aanvoeren kan? (Dit toch zijn de eenige bewijzen, welke de wet toelaat indien men iemand van eene strafbare, hatelijke of verachtelijke daad heeft beschuldigd).

Zou men hier niet veeleer hetzij vrees voor publiciteit, hetzij haat of vijandschap moeten onderstellen?

Waarom hier terstond den weg van regten gekozen? Den ondoelmatigsten, indien men de waarheid onderzoeken, misbruiken weren en zich zuiveren wilde; den doelmatigsten, indien men bevrediging van haat en vijandschap hetzij tegen den ondersteldeu schrijver, hetzij tegen de courant op het oog had?

Waarom moesten *later*, — indien men niet volstrekt eene geregtelijke condemnatie begeerde, — de overige ambtenaren, ja de brievenbestellers, die ten deze toch door niemand zouden worden verdacht, die zich de aanmerking redelijker wijze niet aantrekken konden, en het ook niet hadden gedaan — zich voegen bij de aanklagt van den directeur?

Waarom dit alles?

Waarom, voor de correctionele regtbank, door zijnen advokaat doen insinuëren: dat de uitgever, van wege den directeur, nader [illegible] beter ingelicht, geweigerd zou hebben aan het alsdan billijk [illegible] verlangen van denzelven te voldoen? — Waarom die insinuatie, terwijl noch de directeur noch iemand van zijnentwege [illegible] aan de courant rigtte? Terwijl de uitgever, voor de regtbank, [illegible] verklaarde volstrekt niets van den directeur te hebben vernomen.

Waarom toen, na die, met stellige ontkenning beantwoorde insinuatie, gezwegen? Waarom toen niet bewezen, dat men zich werkelijk aan den uitgever geadresseerd had?

Omdat men het niet had gedaan; [illegible] de publiciteit niet begeerde; omdat men zich over het artikel in de courant wreken wilde met eene *geregtelijke* condemnatie.

Doch zal de Hooge Raad die geven? Zal de Hooge Raad, als gij, voorzien met het bewijs van eenen te Elburg open ontvangen brief, die, blijkens de afzending, in behoorlijken staat aan het Leidsche postkantoor vertrouwd was, zegt: »het *schijnt* te blijken dat er soms op het postkantoor brieven worden geopend," zal dan de Hooge Raad verklaren — gelijk de procureur-generaal zulks begeert, — dat »die schijnbare twijfel moet geacht worden gelijk te staan met eene stellige verzekering?"

Inderdaad wij kunnen het niet gelooven. (*Vervolg hierna.*)

EGYPTE.

Alexandrie, 27 *julij*. Dezen morgen werden de gezamenlijke officieren der Turksche vloot, ten getale van 70 of 80, aan den onderkoning voorgesteld. Hij hield hun eene schoone aanspraak, waarin hij hen poogde te overtuigen van zijne opregte gehechtheid aan zijnen jongen heer (gelijk hij den sultan noemt) hij zeide hun, dat als eens de sultan van zijne schadelijke raadgevers bevrijd ware, Cairo en Konstantinopel slechts één rijk zouden uitmaken, en dat hij niets vuriger wenschte [illegible] groot en magtig [illegible] landingstroepen en matrozen medegerekend, [illegible] man aan boord. Men zegt dat de gezanten der vreemde mogendheden zoo ver gegaan zijn van *Mehemed-Ali* met een tweede Navarino te bedreigen, waarop de pacha moet geantwoord hebben, dat zij zich met zijne binnenlandsche aangelegenheden niet te bemoeijen hadden, en dat hij, indien zij hem aanvielen, zich verdedigen zou, al moest hij het onderspit delven. (*Allg. Zeit*).

TURKIJE.

In de *Allgemeine Zeitung*, en daaruit overgenomen in andere Duitsche bladen, vindt men een' brief uit Konstantinopel, die andere berigten omtrent de ontvangst van den kapudan-pacha door *Mehemed-Ali* geeft dan al de andere correspondenten, en die weinig geloof schijnt te verdienen. Volgens dien brief zou *Mehemed-Ali* den stap van den kapudan-pacha zeer hebben afgekeurd, »uit medelijden met de dwalingen van dien ellendige" zou hij de Porte tot zachtmoedigheid pogen te stemmen, de genade van den sultan inroepen zonder in het minste het verraad van den kapudan-pacha te willen verontschuldigen. Volgens dien zelfden brief zou *Akif-Effendi*, de afgezant der Porte, den 21sten uit Alexandrië te Konstantinopel terug gekeerd zijn, en het antwoord van *Mehemed-Ali* op de voorslagen van den sultan mede gebragt hebben. Dit antwoord zou zeer gunstig luiden, en hoop op eene spoedige beslechting van het geschil geven.

Smyrna, 22 *julij*. Zoo even, kort voor [illegible] pacha met 20,000 man [illegible] door denzelven natuurlijk met open armen is ontvangen. (*Allg. Zeit.*)

DENEMARKEN.

Koppenhage, 6 *aug*. Onze bezittingen in Indie hebben reeds sinds eenigen tijd, ten gevolge van het tolstelsel en de vrijere handelspolitiek der Engelschen, allen handel verloren, en de kosten van bestuur overtreffen ver de opbrensten. In 1825 bedroegen de eerste in Tranquebar 71,956, de laatste slechts 30,840 ropijen. Ook heeft de bevolking zeer afgenomen. (*Pr. St. Z.*)

DUITSCHLAND.

Men schrijft uit Frankfort: De Oostersche aangelegenheid houdt hier voortdurend de algemeene aandacht gaande. De donkere wolken, die in het Oosten opgekomen waren en tusschen twee behoudende groote mogendheden de eensgezindheid dreigden te verstoren, zullen nu waarschijnlijk spoedig voorbij drijven. Het schijnt zich namelijk te bevestigen, dat de Porte zich regtstreeks met *Mehemed-Ali* verstaan, en hem aannemelijke voorwaarden of liever concessiën toestaan wil. In hoe ver de Porte daarbij op de medewerking der groote mogendheden rekent, is nog niet duidelijk. Zij schijnt een congres der groote mogendheden, waar het Oostersche vraagstuk ter beslechting zou worden gebragt, juist niet te verlangen; welligt op de voorstellen eener groote mogendheid die ook niet voor congressen [illegible] ongehinderder in de Oostersche zaak te kunnen handelen. [illegible] het overigens onderhevig, of *Mehemed-Ali* zal aanneme[illegible] Porte aannemen, al ware het ook slechts vooreerst op [illegible] *Mehemed-Ali* wel met der tijd te erlangen. (*Hann. Zeit.*)

Hamburg, 8 *aug*. De redactie [illegible] heeft den volgenden brief met verzoek [illegible] gen: Het onderzoek, hetwelk krachtens [illegible] koning tegen de onderteekenaars van het adres des magistraats [illegible] betrekkelijk de constitutie-zaak, ingesteld is, heeft een aanvang genomen. Daar het proces niet openbaar is, zoo kunnen de berigten omtrent hetzelve niet anders dan onnaauwkeurig zijn, en zouden aanmerkingen ligt verstorend op den rustigen gang der justitie kunnen werken. Dringend verzoeken wij dus de geëerde redactiën der dagbladen, voor den afloop van het proces geene berigten [illegible] of redenerende artikels over deszelfs onderwerp op te nemen. Wij [illegible] zorgen dat er, na de voleinding van het proces, de grootst mogelijke publiciteit aan hetzelve gegeven worde. *Hannover* 5 *aug.* 1839. *Ruhmann*, *Evers*, *Kern*, *Oeltzen*, *Meyer*, *Baldenius.* (*Pr. St. Zeit*)

ENGELAND.

Londen, 12 *aug*. Op het kasteel *Eglingtoun* worden groote toebereidselen gemaakt voor het tournooispel, dat den 28sten dezer zal gehouden worden. In het park van gemeld kasteel worden twee galerijen opgerigt, vanwaar men de gevechten zal kunnen zien, de eene ingerigt voor duizend, en de andere voor twee duizend personen. Op de eerste zullen de vrienden van den graaf met de ridders, en op de andere zoodanige vreemden, welke begeerig zullen zijn, dat feest bij te wonen, plaats vinden. De heeren *Pratt* in Bondstreet alhier zijn door den graaf met het kosteloos afleveren der toegangskaarten belast. Gedurende de drie dagen van het steekspel, zullen de statelijke optogten het kasteel des middags ten 12 ure verlaten, om zich naar het strijdperk, anderhalve Eng. mijl ver, in het park te begeven, te weten: de ridders, de schildknapen, de dames, de pagies, enz., allen in hunne bijzondere costumes, welke allerluisterrijkst zullen zijn. De heer *Campbell*, van Saddel, die bij eene van de laatste oefeningen in St. Johnswood alhier, reeds ligt gekwetst geweest is, zal den zwarten ridder voorstellen. Ook verneemt men nog, dat de graaf twee tenten van doek in het park laat spannen, [illegible] voor maaltijden en danspartijen, voor welke de sieraden van [illegible] gemaakt worden. Reeds zijn er 600 gasten van den eersten adel tot bijwoning uitgenoodigd. De aanvraag om toegangkaarten was gisteren zeer groot.

FRANKRIJK.

Parijs, 12 *aug*. Z. M. de koning is heden op het kasteel der Tuilerien aangekomen, en heeft daar eene vergadering van den raad der ministers bijgewoond. Vóór deze raadsvergadering had de maarschalk *Soult* eene langdurige conferencie gehad met den Oostenrijkschen gezant. — Men spreekt weder van gemeenschappelijke maatregelen, welke door Frankrijk, Oostenrijk en Engeland zouden genomen worden ter regeling van de Oostersche zaken, en die tevens zouden moeten strekken om den te grooten invloed van Rusland op die zaken tegen te gaan.

— Het berigt van het *Diario di Roma*, dat het Engelsch-Fransche eskader de Dardanellen en het Russische den Bosphorus is doorgedrongen, terwijl een Russisch leger van 30,000 man Silistria bezet heeft, wordt alhier aangemerkt nadere bevestiging te behoeven; te meer daar de tijdingen uit Triest daarvan geene melding maken.

BELGIE.

Brussel, 12 *aug*. Men verneemt, dat eene der eerste aangelegenheden, over welke [illegible] zal worden geraadpleegd, bij het hervatten der zittingen, [illegible] devergoeding voor de koopwaren, welke, in het laatst van de maand october 1830, in het entrepôt van Antwerpen zijn verbrand. Het bestuur van Noord-Amerika en de Britsche regering vorderen deze schadevergoeding met veel aandrang, en het kabinet van Parijs houdt met geenen minderen ernst daarop aan. De dagbladen de oppositie trachten te betoogen, dat de billijkheid vordert, dat, indien er schadevergoeding moet worden gegeven, dezelve op rekening van Nederland behoort te worden gesteld; doch dit gevoelen vindt weinig bijval, daar het van openbare bekendheid is, dat het bombardement van dat gedeelte der stad, waarin het entrepôt gelegen is, een noodzakelijk gevolg is geweest van de trouwloosheid, of zoo men wil, van de insubordinatie der opperhoofden van de opstelingen. Men houdt zich dan ook overtuigd, dat het bestuur de noodige aanvrage van gelden, om de verschuldigde schadeloosstelling te geven, aan de kamers zal doen, en dat dezelve met eene genoegzame meerderheid zullen toegestaan worden.

— In het *Journal d'Anvers* leest men het volgende:

» De benoeming van den baron *Falck* tot gezant aan het hof van Brussel heeft voorwaar een wonderwerk verrigt; zij heeft alle dagbladen hetzelfde gevoelen doen uiten." In den *Fanal* leest men:

» De baron *Falck* behoort tot de weinige gewezen en tegenwoordige ministers, die niet de minste klagt heeft doen ontstaan in een land, hetwelk hij zoo lang heeft bestuurd.

Het is eene bewezene daadzaak, dat de koning van Holland [illegible] hemzelven, noch voor ons, eene betere keuze had kunnen doen [illegible]

Brussel, 14 *aug*. Dezen morgen [illegible] president der Belgische commissie voor [illegible] toegevoegde officieren uit Maastricht, alhier aangekomen met de voorloopig tusschen beide commissiën vastgestelde grondslagen, betrekkelijk de bepaling der Limburgsche grenzen en die van de Maas en van Maastricht.

De dag van het vertrek van HH. MM. naar Londen is nog niet bepaald; er bestaat echter reden, om het er voor te houden, dat dit nog tegen het einde dezer maand zal plaats hebben.

Gent, 12 *aug*. Een Gentsch dagblad berigt, dat de commissie, die door koning *Leopold* benoemd is, om voorstellen tot het invoeren eener eenparige spelling der Vlaamsche taal in België te doen, omtrent de volgende punten overeengekomen:

» Men zal den ouden Vlaamschen tweeklank *ae*, dien de Hollanders door de dubbele *a* hebben vervangen, behouden, maar overal, waar die enkele klinker het geluid genoegzaam uitdrukt, hem niet verdubbelen. Men zal dus *tael* en *talen* schrijven.

» Het door den taalkundige *des Roches* voor de twee klanken *eé* en *oó* gebruikte accent wordt afgeschaft. De commissie schrijft dus, *ik geef*, *ik koop*, zonder accent.

» De Vlaamsche tweeklank *ue* wordt gebruikt overal, waar de Hollanders de dubbele *u* bezigen. De commissie schrijft dus *vuer*, in plaats van het Hollandsche *vuur*.

» De drie tweeklanken *ee*, *oo* en *ue* worden [illegible] de tweeklank *ae* enkel, zoodra de klinker alleen genoegzaam is tot uitdrukking van het geluid. Men zal dus, zoo als reeds door velen geschiedt, *geven*, *hopen*, *vuren* schrijven."

» De klinker *y*, van welke de [illegible] hebben gemaakt, wordt behouden, zoo als bij voorbeeld [illegible] woorden *myn*, *vleyen*, *luyen*, *vloeyen*, *verstroyen*; maar [illegible] vervangt de *y* door eene enkele *i*, aan het einde der twee- en [illegible], waarop niet onmiddellijk een klinker volgt. Men spelt dus [illegible], *vloeibaar*, *verstrooid*.

» Nog [illegible] dat de commissie *de* en *een*, in plaats van *den* en *eenen* [illegible] eersten naamval van het mannelijke geslacht schrijven zal, bij voorbeeld: *de vader*, *een vader heeft*.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, 15 *aug*. Nopens den staat der koloniën van de maatschappij van weldadigheid, in julij dezes jaars, schrijft men van daar, dat het zomerweder tegenwoordig voor den landman zoo buitengewoon gunstig is, dat er waarlijk niets te wenschen overig is, en al de te veld staande gewassen zoo voordeelig groeijen, rijpen en binnenkomen, dat men zich eenen dergelijken schoonen zomer, als tot hiertoe althans ondervonden wordt, naauwelijks herinneren kan.

Op 1°. julij bestond de bevolking der koloniën uit 8234 zielen, als: in de gewone koloniën 2327, Ommerschans 1526, Veenhuizen 1ste gesticht 1454, 2de gesticht 1560, 3de gesticht 1236, Wateren 92, ambtenaren bij de algemeene directie en hunne gezinnen 40.

's Gravenhage, 14 *aug*. Heden zou voor het provinciaal geregtshof van Holland, kamer van vacantie, het appel behandeld zijn van de commissarissen der Hollandsche ijzeren spoorweg-maatschappij tegen het vonnis van de arrondissements-regtbank te Amsterdam, in zake van den heer *Brade* tegen gemelde maatschappij. Op verzoek van den heer *Brade*, en met toestemming der appellanten, is de behandeling dier zaak uitgesteld tot na den vacantie-tijd. Dit heeft echter van de zijde der spoorweg-maatschappij plaats gehad onder het express beding, waarin de heer *Brade* heeft bewilligd, dat gedurende dit beding aan den stand der zaak geene verandering hoegenaamd zal worden toegebragt.

Utrecht, 14 *aug*. Heden morgen ten 10 ure had, op het kerkhof aan de Bildt, de begrafenis van den hoogleeraar *P. W. van Heusde* plaats; op uitdrukkelijke begeerte van den algemeen betreurden overledene geschiedde dit op eene zeer eenvoudige wijze. Evenwel hadden zich de hooggeleerde heeren *van Goudoever*, *den Tex*, *Rovers* en *Rooijaards*, alle waardige leerlingen van den verdienstelijken afgestorvene, als slippendragers, benevens 18 studenten naar de Bildt begeven, en wachtten aldaar het lijk op, waarna zij zich naast en achter hetzelve schaarden en naar het kerkhof begeleidden. Toen de kist, in tegenwoordigheid van eene talrijke menigte aanschouwers, in den grafkelder was nedergelaten, hield prof. *van Goudoever* eene hartelijke en aandoenlijke toespraak, waarop de hoogleeraar *Rooijaards* eenige toepasselijke dichtregelen op [illegible] deelnemen [illegible] welke deze plegtigheid bij alle aanwezenden te weeg [illegible]

[illegible] ontworpen om een [illegible] door [illegible] Sloe te dempen en alzoo Walcheren met Zuidbeveland te vereenigen, en dat dit plan reeds aan het hooge bestuur was of zoude worden ingediend. Men beschouwt hetzelve als het eenige middel om het meer en meer toenemende handelsverval in die provincie te doen ophouden.

Kampen, 14 *aug*. De heer *Murray*, schrijver van onderscheidene werken over de scheikunde, heeft in eenen brief, geplaatst in den *Manchester Guardian*, als een middel, tot voorkoming der hondsdolheid, aanbevolen een mengsel van twee deelen salpeterzuur en een deel zoutzuur, hetwelk zoo spoedig mogelijk op de wond aangebragt moet worden. Hij heeft dit middel, onder anderen, aangewend op de hand van eenen man, die van eenen dollen hond gebeten was, terwijl hij bezig was eenen anderen hond te ontzetten, die echter, zoo wel als de aanvaller, aan de dolheid gestorven is. Dit is nu 15 jaren geleden, en de man heeft tot nog toe geen het minste letsel gevoeld.

Mengelwerk.

Huwelijk van den Erfprins.

Nihil tam absurdum dici potest, quod non dicatur a quodam doctorum.

CICERO.

Het schijnt te blijken, en van zeer goeder hand, — want het ministeriële *Handelsblad* en het vermakelijke dagblad van het vorstelijk 's Gravenhage vertellen het ons, - dat het hooge huwelijk, te Stuttgard gesloten, in het openbaar huwelijks-register van 's Gravenhage is ingeschreven. Vraagt gij welligt wat eigenlijk een hoog huwelijk is? — Niets meer dan een huwelijk, maar een huwelijk van prinsen; — het beteekent niet veel meer dan vaderlijke regering, en dergelijke uitdrukkingen meer; — de benaming is daarom niet minder echt kinderlijk gekozen, en het *Handelsblad cum suis* waardig. Maar vreemder klinkt het, als men in het *Handelsblad* op deze zeer heugelijke, maar toch niet minder onbegrijpelijke tijding, de volgende snedige aanmerking ziet volgen: » dat men hoopt dat daarmede een einde zal komen aan het onaangename geschrijf, waartoe het niet-inschrijven tot nu toe heeft aanleiding gegeven." Met uw welnemen, *Handelsblad*, een woordje over dat onaangename geschrijf. Vooreerst moet ik u nog eens afvragen: aan wien is de schuld van dat onaangename geschrijf? Immers aan u, aan u alleen, die door uwe onhandigheid hetzelve hebt uitgelokt, toen niemand er aan dacht daarmede te beginnen; omdat gij *per fas et nefas* iets wildet verdedigen dat niet te verdedigen is. Ten tweede: gij schijnt het te laat in te zien, dat gij eene slechte zaak hebt aangevangen; en nu gij geene kans meer ziet, om onwederlegbare redeneringen te wederleggen, nu kiest gij eene andere uitvlugt, nu verdraait gij de kwestie; nu zegt gij, dat men geschreven heeft over iets waarover men niet geschreven heeft. Neen, het was niet over het niet-inschrijven, maar over het *niet-afkondigen*, dat men schreef. Denkt gij nu aan het publiek wijs te maken, dat de ambtenaar van den burgerlijken stand, door iets te doen, dat hij *volgens de wet* niet doen *mogt*, een niets, een onding tot een huwelijk (een *hoog huwelijk*, als gij wilt) gemaakt heeft? — Goed succes dan, *Handelsblad*, ik mag het lijden; ik zal mij waarlijk niet belagchelijk maken, door mij de moeite te geven, om het tegendeel te betoogen. Als het waar is, dat de 's Gravenhaagsche ambtenaar dit gedaan heeft, dat is zijne zaak; dan heeft hij dit gedaan op zijne verantwoordelijkheid; dan heeft hij de bepalingen der wet overtreden; dan is art. 137 van het burgerlijk wetboek daar, hetwelk zulke overtredingen straft; dat is alles; — maar in de zaak zelve is door dit nieuwe verzuim geene verandering hoegenaamd gebragt. De koning zelf kan maar dispensatie geven van *eene* afkondiging, (art. 111,) en dat dan nog, natuurlijk, vóór het voltrekken van het huwelijk; de ambtenaar van den burgerlijken stand kan het nooit; zijne overtreding kan een onherstelbaar verzuim niet dekken.

Het *Handelsblad* beweert: 1°. dat het huwelijk van den erfprins niet is afgekondigd; 2°. dat het desniettegenstaande in de registers van den burgerlijken stand is ingeschreven; 3°. dat men niet verkiest het bestaande verzuim, zoo lang het nog tijd is, te herstellen. Ik geloof van dat alles niets, ten duidelijken bewijze, hoe men te gelijk kan zeggen dat iets van zeer goeder hand schijnt te blijken, en er toch zelf geen geloof aan hechten. Neen ik kan het niet gelooven, omdat ik mij niet kan voorstellen dat iemand, wie dan ook, er zich aan zou durven blootstellen, dat men hem met regt zou kunnen toeroepen: uwe vrouw is uwe vrouw niet, uwe kinderen zijn niet wettig! Een prins, een erfprins zoo dit wel [illegible] der willen hooren dan iemand anders, en daarom zal ik het steeds voor *onmogelijk* blijven houden, dat de zaak zoo gebeurd is, zoo lang ik er het officiële berigt niet van zal gelezen hebben in de *Staats-Courant*, en ik acht het meer dan gewaagd zulke ongegronde geruchten te verspreiden.

's Gravenhage 12 *augustus* 1839.

Stedelijke Publicatiën.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der stad Arnhem brengen hiermede ter kennis van wien het aangaat, dat door den heer staatsraad, gouverneur dezer provincie, is executoir verklaard *het kohier van het patentregt, dienstjaar* 1839—1840, en dat hetzelve aan den heer ontvanger der directe belastingen alhier ten fine van invordering is ter hand gesteld:

Burgemeesteren en Wethouderen, voornoemd, noodigen de belanghebbenden uit, hun verschuldigde ter zijner tijd te voldoen, willen zij zich in geene onkosten gewikkeld zien.

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse, alwaar gebruikelijk [illegible]

Arnhem, den [illegible] augustus 1839. [illegible]

[illegible]

Den 15 Aug. 1 El 3 Palm 8 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 2 D.
Den 16 Aug. 1 El 3 Palm 7 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 1 D.

Advertentiën.

Te BATAVIA overleed den 2den April ll., na een lijden van zes maanden, de Wel Edel Geboren Gestrenge Heer *A. A. BOUELGIUS*, *Luitenant ter zee van de 1ste klasse bij de koninklijke Nederlandsche Marine.*

---

† † † De GOUVERNEUR van de Provincie *Overijssel* brengt bij deze ter kennis van de gegadigden, dat op *Maandag den 26sten Augustus 1839*, des middags ten twaalf ure, aan het Lokaal der Bureaux van het Provinciaal Gouvernement te *Zwolle*, zal worden overgegaan tot de openbare aanbesteding van:

Het bouwen van een lokaal, ingerigt voor een PROVINCIAAL GEREGTSHOF, *de* ARRONDISSEMENTS-REGTBANK *en het* KANTON-GEREGT *van Zwolle.*

De voorwaarden en het bestek zullen van af *Maandag den 22sten dezer* ter lezing liggen aan het Bureau van het Provinciaal Gouvernement, (alwaar ook de teekeningen aanwezig zijn:) Voorts te *Zwolle* in de Logementen van de Heeren *HAMER*, *KIEZEBRINK*, ten *SCHEUER*; te *Deventer* [illegible] *BECKING*, [illegible] *Kampen* bij [illegible] in *den Keulschen Dom* en bij *BRUMMELKAMP*, over de Brug; te *Amsterdam* in de Logementen *de Nieuwe Stads Herberg*, *Het Turfschip van Breda* en bij *PETERS* in *de Jonge Graaf*; te *Arnhem* in *het Zwijnshoofd*; te *Zutphen* bij *WEENINK* in *den Hollandschen Tuin*; te *Utrecht* bij *VERMEULEN*; te *Haarlem* in het Logement *de Leeuwerik*, en te *Rotterdam* in de Logementen *de Romein* en *het Zwijnenhoofd.*

De inschrijvingsbiljetten op zegel geschreven en duidelijk inhoudende de naam en de woonplaats van den inschrijver, de som waarvoor wordt ingeschreven, en de namen en de woonplaatsen der borgen, nopens welker gegoedheid voor het onderhavige werk, certificaten van de besturen dier woonplaatsen zullen moeten worden overgelegd, zullen één uur voor de besteding aan het Bureau van het Provinciaal Gouvernement moeten ingeleverd worden.

De verlangd wordende aanwijzingen van het terrein, waarop het Gebouw zal moeten worden geplaatst, zullen worden gedaan, door den Stads Architect *KLINKERT*, wonende aan de Blijmarkt te *Zwolle*; terwijl *de verder gewenscht wordende inlichtingen tot den 20sten Augustus te verkrijgen zijn bij den Heer E. L. DE CONINCK, Architect in de Vlamingstraat te 's Hage, en op den 23sten en 24sten Augustus 1839, aan het lokaal der Bureaux van het Provinciaal Bestuur van Overijssel te Zwolle, alwaar gemelde Heer Architect zich alsdan zal bevinden.*

Zwolle, den 18den Julij 1839. [illegible] voornoemd,

VAN RECHTEREN.

Men is van meening in het Logement, *Het Oude Kromhout*, te *Brummen*, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris *VAN ITTERSUM*, krachtens regterlijke magtiging, op Woensdag den 4den September 1839, in het openbaar bij inzet, en Woensdag den 18den September daaraan volgende, telkens des voormiddags ten elf ure finaal verkoopen:

Het voor Zomer en Winter zeer geschikt en aangenaam BUITENVERBLIJF, *Rust en Genoegen* genaamd, geheel vrij van overstrooming, in het Dorp *Brummen* gelegen aan den straatweg, en waarop men uitzigt heeft, met deszelfs vrolijke HUIZINGE, waarin 4 à 5 KAMERS, met vijf Slaapplaatsen, ruime SCHUUR met STALLING enz., alles sterk gebouwd, in de laatste jaren zeer verfraaid en met vele gerijfelijkheden voorzien; voorts grooten TUIN, in de laatsten smaak aangelegd, en met vele der beste VRUCHTBOOMEN en fraaiste HEESTERGEWASSEN beplant, en drie stukken BOUWLAND naast den Tuin gelegen, alles groot ongeveer 1½ Bunder.

De Huizinge en Tuin-grond 1°. November 1839 te aanvaarden.

Informatiën zijn te bekomen bij den Notaris *VAN ITTERSUM*, te *Brummen*.

Zonder beraad,

[illegible] zal op den 21sten Augustus 1836, des avonds ten 6 [illegible] in het *Heeren-Logement*, te *Velp*, ten overstaan [illegible] residerenden Notaris *VON ROSENTHAL* [illegible]

Het RENT[illegible] *ARESTEIN*, [illegible] in vorige Couranten breeder [illegible] straatweg te *Velp*, in vorige Couranten breeder [illegible] bij inzetting met de hoogen is gebragt tot [illegible] *f* 21,258.

Waaromtrent inmiddels nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris.

TE KOOP:

een langstaart, zwart, stekelharig, bles, TILBURY-MERRIEPAARD, ruim zes jaar oud, mak en goed bij den weg. — Te bevragen bij den Veerman *VERMEULEN*, aan het *Malburgsche Veer.*

TE KOOP:

Eene BAROUCHETTE. Te bevragen bij den Mr. Smid *G. J. VAN 't HULL*, in de Oeverstraat te *Arnhem*.

UIT DE HAND TE KOOP:

eene ruime EZELS-CALÈCHE, voor *vier* Personen, benevens *Twee* EZELS met Tuigen. — Te bevragen bij den Boekverkooper *F. C. OEFFELMAN*, te *Zutphen*. Brieven franco.

---

† † † De Ondergeteekende berigt hiermede zijnen geëerden begunstigers, dat hij eene zeer aanzienlijke partij extra mooije en fijn geslepen echte NASSAU-SIEGENSCHE KOLOM-KAGCHELS en Engelsche en Duitsche HAARDSTELLEN, ontvangen heeft, en thans ook voorzien is van allerlei soort van KOPEREN BESLAG voor Meubelen en Meubelgordijn-versieringen.

Arnhem, den 15den Augustus 1839.

J. VAN DER DUSSEN.

[illegible] Duitsche [illegible]

[illegible] fijn geslepen en fraai gemonteerd, wederom te bekomen bij *G. A. VAN DE WALL*, in de Rijnstraat, te *Arnhem*.

---

† § † De HANDEL IN VERFWAREN en de VERNIS-FABRIEK, gedreven onder de firma van *VAN KLAVEREN & ENGELS*, door het overlijden van den heer *J. W. ENGELS Jr.* ophoudende te bestaan, zal, op denzelfden voet, voortgang hebben onder de firma van:

VAN KLAVEREN & VAN DER HOOP.

Zutphen, Augustus 1839.

Met permissie van den Wel Ed. Achtb. Heer Burgemeester dezer Stad, zal, op Zaturdag den 17den dezer, des avonds om 8 uur, ten huize van *P. H. BOSMAN*, in het Koffijhuis *'s Hertogenbosch*, worden gehouden:

De Entrée voor eenen HEER met of zonder DAME is 40 Centen.

---

† † † *H. SCHUILLENBURG*, aan het Jagthuis [illegible] bij *Zutphen*, brengt hiermede ter kennis [illegible] 4 uur, bij gelegenheid der verjaring van [illegible] geven

EEN STEEKSPEL TE PAARD.

De winnaar zal tot prijs genieten een ZILVEREN ZAKHORLOGIE en tot premie eene dito KETTING; zullende tusschen beide afgewisseld worden door MUZIJK en GEZANG.

Des avonds zal er

worden gehouden.

Hij houdt zich minzaam aanbevolen en belooft eene prompte en civiele bediening.

INSTRUMENTAAL CONCERT.

Op Zondag den 18den Augustus aanstaande, in den Tuin van het *Hôtel de Bellevue*, te *Dieren*, beginnende des middags ten 4, en eindigende des avonds ten 10 ure.

Dieren, den 15den Augustus 1839.

B. A. HANSSEN,
Geb. *VAN KLEIJE.*

CONCERT.

Op Zondag den 18den Augustus 1839, te beginnen des namiddags om 4 uur, zal er CONCERT zijn in het Logement *het Oude Kromhout*, te *Brummen.*

Brummen, den 16den Augustus 1839.

---

† † † *P.* [illegible] van *Arnhem*, [illegible] heeft de [illegible] begunstigers te berigten, [illegible] dat hij [illegible] voor 8 dagen op reis zal begeven.

[illegible] *G. J. T.*, Boek- en Kunsthandelaar te *Arnhem*, zijn in onderscheidene soorten verkrijgbaar:

Inlandsche en Engelsche *Passerdoozen*, van	*f* 12.00 — *f* 40.00.
Fransche *Passerdoozen*, van uitmuntende bewerking, van	» 4.50 — » 16.50.
Duitsche *Passerdoozen*, waaronder zeer goede, van	» 2.75 — » 5.50.
Orleons passers (*compas à balustre*) van de fijnste en zuiverste bewerking, van	» 4.75 — » 20.00.

Benevens losse *Passers* en *Passerstellen*, *Trekpennen*, koperen en hoornen *Transporteurs*, *Decimeters*, *Kompassen*, *enz. enz.*

Te Arnhem bij C. A. THIEME, Boekdrukker.